

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र

एम. ए. भाग १ सत्र २ समाजशास्त्र (६०:४० स्वरुपाचा अभ्यासक्रम)

मार्च/एप्रिल २०२६ परीक्षा

आपण दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्रामध्ये प्रवेश घेतल्याबद्दल आपले स्वागत. शैक्षणिक वर्ष २०२५ – २०२६ मध्ये एम. ए. भाग १ सत्र २ साठी प्रवेशित झालेल्या विद्यार्थ्यांकरिता ६० : ४० च्या स्वरुपानुसारचे स्वाध्याय प्रश्न सोबत देत आहोत. सदरचे स्वाध्याय खाली दिलेल्या नियमावलीप्रमाणे पूर्ण करून आपल्या **अभ्यास केंद्राकडे** जमा करणे आवश्यक आहे.

नियम :

1. प्रवेशित विद्यार्थ्यांनी निवडलेल्या प्रत्येक पेपरसाठी एक असे स्वाध्याय पूर्ण करावयाचे आहेत. स्वाध्याय लिहिण्याकरिता आखीव कागद / A4 size paper वापरावा.
2. स्वाध्याय उत्तरपत्रिकेच्या मुखपृष्ठावर आपण प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचे नाव, वर्ष, तुमचा परीक्षेचा बैठक क्रमांक, नोंदणीप्रमाणे नाव, पत्ता (कायमस्वरुपी), विषय, PRN व मोबाईल नंबर (कायमस्वरुपी) लिहिणे आवश्यक आहे. (मुख्यपृष्ठ / Cover Page यासोबत दिलेले आहे ते Download करून वापरावे)
3. लिहून पूर्ण केलेले सर्व पेपर्सच्या स्वाध्यायावर आपला परीक्षा बैठक क्रमांक (Exam seat No.) लिहूनच प्रवेशासाठी निवडलेल्या अभ्यास केंद्रावर विहित वेळेत पोहोच करावेत (बैठक क्रमांक विद्यापीठाच्या www.unishivaji.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध होतील.) स्वाध्याय जमा करताना स्वाध्यायासोबत हॉलतिकीटची झेरॉक्स प्रत जोडावी.
4. विद्यार्थ्यांनी आपल्या स्वाध्याय उत्तरपत्रिका हॉलतिकीट प्राप्त झालेनंतर तातडीने आपण निवडलेल्या अभ्यास केंद्राशी संपर्क साधून आपल्या अभ्यासकेंद्रावर जमा कराव्यात.
5. एकदा स्वाध्यायांचे मूल्यांकन झाल्यानंतर त्यांचे पूर्णमुल्यांकन व श्रेणीसुधार केले जाणार नाही. त्याची फोटोकॉपी मिळणार नाही.
6. जे विद्यार्थी दिलेल्या वेळेत स्वाध्याय जमा करतील त्याच विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जातील. जे विद्यार्थी स्वाध्याय जमा करणार नाहीत अशा विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जाणार नाहीत. त्यास दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार राहणार नाही.

विशेष सूचना

- दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्राच्या सर्व मान्यताप्राप्त अभ्यासकेंद्रावर संपर्क सत्राचे आयोजन केले जाते. तरी विद्यार्थ्यांनी वेळोवेळी अभ्यास केंद्र समन्वयक यांच्याशी संपर्क साधून संपर्क सत्र, परीक्षा वेळापत्रक, हॉलतिकीट, निकाल इत्यादी बाबत माहिती घ्यावी. तसेच वेळोवेळी विद्यापीठ संकेतस्थळाला भेट देवून अद्ययावत माहिती जाणून घ्यावी.
- आपण निवडलेल्या विषयाप्रमाणे स्वयंअध्ययन साहित्य घेणे, आपल्या पाठयक्रमाचा अभ्यासक्रम (Syllabus) प्राप्त करून घेणे व त्याप्रमाणे अध्ययन करणेची जबाबदारी विद्यार्थ्यांची आहे.
- आपल्या रजिस्ट्रेशन फॉर्मवर असलेल्या अभ्यासकेंद्रामध्येच स्वाध्याय जमा करावयाचे आहेत जर दुसऱ्या अभ्यासकेंद्रावर स्वाध्याय जमा केले तर स्वाध्यायाचे गुण आपल्या गुणपत्रिकेवर येणार नाहीत व त्यासाठी दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार असणार नाही याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.

स्वाध्याय उत्तर पत्रिकेचे मुखपृष्ठ (Cover Page)

अभ्यासक्रमाचे नांव :

(बी.ए./बी.कॉम. भाग 1 एम.ए./एम कॉम भाग 1 व 2)

सत्र :

(पहिले/दूसरे/तिसरे/चौथे/पाचवे/सहावे)

विषय :

परीक्षा बैठक क्रमांक

1. अभ्यास केंद्राचे नाव -----

2. विद्यार्थ्यांचे पूर्ण नाव -----

3. पूर्ण पत्ता : -----

----- पिन कोड नं.-----

4. मोबाईल क्रमांक : लॅण्डलाईन क्रमांक :

5. अभ्यासक्रमाचे नाव : ----- सत्र -----

6. पेपरचे नाव : -----

7. पेपर क्रमांक : -----

8. सबजेक्ट कोड : -----

9. परीक्षा बैठक क्रमांक -----

(ज्या परीक्षेसाठी स्वाध्याय जमा करत आहे)

10. पी.आर.एन. : -----

11. स्वाध्याय जमा करण्याचा दिनांक : -----

12. विद्यार्थ्यांची स्वाक्षरी : -----

(फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता)

मिळालेले गुण : -----

परीक्षकांची स्वाक्षरी : -----

M.A. Sociology Part I Sem. II (60:40 Pattern)
Assignment Question March/April 2026 Exam

एम. ए. समाजशास्त्र भाग १ सत्र २ (६०:४० स्वरूपाप्रमाणे)
स्वाध्याय प्रश्न मार्च/एप्रिल २०२६ परीक्षा

M.A. Part I Sem. II Sociology : MM5 Classical Sociological Traditions:
Pareto, Cooley and Mead.

स्वाध्याय १: पारेटोच्या तार्किक आणि अतार्किक क्रियेची चर्चा करा

स्वाध्याय २: प्राथमिक समूहाचा अर्थ आणि वैशिष्ट्ये लिहा

केस स्टडी १: सामाजिक वर्तनवाद स्पष्ट करा.

केस स्टडी २: प्राथमिक समूहाची व्याख्या आणि उदाहरणे द्या

Assignments Question 1: Discuss on Paretos Logical and Non logical actions.

Assignments Question 2 : Explain The meaning and characteristics of Primary Groups

Case study1: Explain Social Behaviourism.

Case study 2: Define and give examples of primary groups.

M.A. Part I Sem. II Sociology : MM6 Perspectives on Indian Society

स्वाध्याय १: लुईसडूमो यांच्या प्राच्यविद्या दृष्टी कोणाची चर्चा करा .

स्वाध्याय २: ए .आर .देसाई यांच्या मार्क्सवादी सिद्धांताचे विश्लेषण करा .

केस स्टडी १: भारतीय समाजातील सुधारकांनी केलेला जातीव्यवस्था निर्मुलन या विषयी भाष्य करा.

केस स्टडी २: डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांचे स्त्री उद्धारक कायदे भाष्य करा.

Assignments Question 1: Discuss on Louis Demounts ideological perspective.

Assignments Question 2 : Analysis the Marxist theory of A.R.Desai.

Case study1: Comment on the abolition of the caste system by reformers in Indian society.

Case study 2: Comment on Dr. Babasaheb Ambedkar's women's emancipation laws.

M.A. Part I Sem. II Sociology : MM8 Social Movements in India Part-B

स्वाध्याय १: नेतृत्वाचे प्रकार आणि भूमिकांची चर्चा करा.

स्वाध्याय २: कोणत्याही दोन नव सामाजिक आंदोलनाची चर्चा करा.

केस स्टडी १: सामाजिक चळवळीची गरज स्पष्ट करा

केस स्टडी २: आपल्याला माहित असलेल्या पर्यावरण आंदोलनाची यादी बनवा आणि

थोडक्यात माहिती द्या.

Assignments Question 1: Discuss The Role and Types of Leadership

Assignments Question 2 : Discuss any two New Social Movements in India.

Case study1: Explain the need for a social movement.

Case study 2: Make a list of environmental movements you know and provide a brief description.

M.A. Part I Sem. II Sociology : MM7 Sociology of Change and development

स्वाध्याय १: गांधीवादी विकासाचे वर्णन करा .

स्वाध्याय २: सामाजिक बदलाच्या घटकाचे विश्लेषण करा .

केस स्टडी १: समकालीन धर्म निरपेक्षता या विषयावर भाष्य करा.

केस स्टडी २: धर्मांतर बदलामुळे व्यक्ती जीवनात परिणाम होतो का? या विषयी आपले मत सांगा.

Assignments Question 1: Describe the Gandhian Path of Development

Assignments Question 2 : Analysis of the factors of social change.

Case study1: Comment on the topic of contemporary secularism.

Case study 2: Do religious conversions affect a person's life? Share your opinion on this.

M.A. Part I Sem. II Sociology : ME11 Urban Society In India

स्वाध्याय १: शहराच्या विकासाच्या कोणत्याही दोन सिद्धांतांचे विश्लेषण

स्वाध्याय २: स्थलांतर आणि शहरीकरण यावर दीर्घ चर्चा करा.

केस स्टडी १: आपण राहत असलेल्या गाव अथवा शहर या मध्ये अलीकडील काळात होणारे सामाजिक बदलाची माहिती या बाबत थोडक्यात सांगा.

केस स्टडी २: झोपडपट्टी सामाजिक समस्या आणि उपाययोजना थोडक्यात सांगा

Assignments Question 1: Analysis of any two theories of Urban Development

Assignments Question 2 : Discuss briefly on Migration and Urbanization.

Case study1: Briefly describe the recent social changes taking place in the village or city where you live.

Case study 2: Briefly explain the social problems and solutions of slums.

M.A. Part I Sem. II Sociology : ME12 Political Sociology.

- स्वाध्याय १: विलफ्रेड पॅरेटोच्या अभिजन सिद्धांताची चर्चा करा
स्वाध्याय २: राजकीय सामाजीकीकरणचा अर्थ आणि महत्व स्पष्ट करा .
केस स्टडी १: राजकारण आणि गुन्हेगारी या विषयी आपले मत व्यक्त करा.
केस स्टडी २: भारतीय राष्ट्रवादाची चर्चा करा.

Assignments Question 1: Discuss Wilfredo Pareto elite's theory.

Assignments Question 2 : Explain the meaning and importance of political socialization.

Case study1: Express your opinion on politics and crime.

Case study 2: Discuss Indian nationalism.
